

หัวข้อวิจัย	การละเล่นพื้นบ้าน ตำบลหนองบัวสะอาด อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา : กองก้ำ
ชื่อผู้วิจัย	นางอรนุช อินตา และ นายสัญญา พันธุ์ไสว
หน่วยงาน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา เนื้อเพลง เครื่องดนตรี และท่ารำ ของการละเล่นพื้นบ้าน ตำบลหนองบัวสะอาด อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา : กองก้ำ

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีการศึกษาทางคติชนวิทยา 3 มิติ หรือ (3 Dimensions of Folklore) ของกิงแก้ว อัทธการ ซึ่งเป็นการจัดเนื้อหาของคติชนคดีเข้ากรอบใหม่ เพื่อเพิ่มมุมมองในการศึกษาที่สะท้อนสาระสาระที่สำคัญ โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระของบุคคล โลกวิสัย และการแหงทะเลสู่วิสัยเหนือโลก ทั้งนี้กรอบแนวคิดทางการศึกษาด้านคติชนวิทยาของกิงแก้ว อัทธการ เป็นการเน้นการศึกษาคติชนคดีใน 3 มิติหรือ (3 Dimensions) ซึ่งประกอบด้วย 1) มิติแห่งปัจเจกบุคคล 2) มิติแห่งสังคมและวัฒนธรรม และ 3) มิติแห่งเทพปกรณัมหรือมิติเหนือโลก นอกจากนี้ยังใช้กรอบแนวคิดทฤษฎี การหน้าที่นิยม ซึ่งเป็นทฤษฎีทางมานุษยวิทยา มาประกอบการศึกษาวิเคราะห์ ในเรื่องบทบาทหน้าของการละเล่นพื้นบ้านกองก้ำด้วย

ผลการวิจัย พบว่า

การละเล่นพื้นบ้าน ตำบลหนองบัวสะอาด อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา : กองก้ำ สะท้อนมุมมองของการศึกษาทางคติชนคดี ใน 3 มิติ ซึ่งประกอบด้วย 1) มิติแห่งปัจเจกบุคคล 2) มิติแห่งสังคมและวัฒนธรรม และ 3) มิติแห่งเทพปกรณัมหรือมิติเหนือโลก โดยมีรายละเอียดโดยสังเขป ดังนี้

1. มิติแห่งปัจเจกบุคคล การละเล่นกองก้ำสะท้อนมุมมองในมิติปัจเจกบุคคล ด้านที่ว่า มนุษย์หรือบุคคล มีสัญชาตญาณในการดำรงชีวิต ต้องการสิ่งตอบสนองทางด้านร่างกายและจิตใจ การละเล่นพื้นบ้านกองก้ำ จึงเป็นนันทนาการที่สร้างความสุข สนุกสนาน เฟลิดเฟลิน และจรรโลงใจ

แก่บุคคลที่มีส่วนร่วมในการเล่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ร่วมขับร้องเพลง บรรเลงดนตรี นักแสดงที่ทำการฟ้อนรำ หรือแม้แต่บุคคลที่เป็นผู้ชมก็ตาม นอกเหนือจากการบรรลุความต้องการพื้นฐานของมนุษย์แล้ว การละเล่นพื้นบ้านกองก้า ยังสะท้อนความคิดของมนุษย์เชิงปัจเจกบุคคลในเรื่อง อารมณ์ความรู้สึก คติความเชื่อ ค่านิยม การพักผ่อนหย่อนใจ และการเป็นคนช่างสังเกตในสิ่งที่อยู่รอบตัวหรือสิ่งแวดล้อม

2. มิติแห่งสังคมและวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้านกองก้า สะท้อนมุมมองในบทบาทมิติแห่งสังคมและวัฒนธรรมหลายประการ เช่น บทบาทการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม บทบาทการสร้างความเป็นหนึ่งเดียว สร้างความสามัคคี เสริมสร้างสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ใช้ในการต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง และเป็นกิจกรรมนันทนาการในงานบุญประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น เช่น ในงานประเพณีวันขึ้นปีใหม่ และประเพณีวันสงกรานต์

3. มิติแห่งเทพปกรณัม/มิติเหนือโลก จากการศึกษาวิเคราะห์เนื้อเพลงประกอบการละเล่นพื้นบ้านกองก้า พบว่า มีความสัมพันธ์กับรูปแบบหรืออาร์คไทป์ที่เชื่อมโยงถึงมิติแห่งเทพปกรณัม ในด้านการฟ้อนรำและการขับร้อง การดนตรี ในคัมภีร์นาฏยศาสตร์ของพระภรตมุนี ซึ่งเป็นคัมภีร์เก่าแก่ของอินเดีย และสัมพันธ์กับไตรภูมิภค ซึ่งป็นวรรณคดีเก่าแก่ของไทยในสมัยสุโขทัยอีกด้วย ถึงแม้ว่าการละเล่นพื้นบ้านกองก้า จะมีรูปแบบการฟ้อนรำที่เรียบง่าย แต่ก็แฝงไว้ซึ่ง “แบบ” หรืออาร์คไทป์จากเทพปกรณัมที่สำคัญทั้งสองฉบับ ในด้านเนื้อหาที่กล่าวถึงว่ารูปแบบการขับร้อง การฟ้อนรำ และการแสดงดนตรี ล้วนมีที่มาจากเทพเทวา ที่สถิตอยู่ ณ ดินแดนเบื้องบน หรือสวรรค์ ในมิติการรับรู้แบบชาวบ้าน

Research Title	Thai Folk Play at Nong Bua Sa-at Directory, Bua Yai District, Nakhon Ratchasima Province : Konga
Researcher	Mrs. Auranuch Inta and Mr.Sanya Pansawai
Institute	Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University
Year	2019

Abstract

The objectives of this research were to study historical background of lyrics, musical instruments, and dancing postures of Thai folk play at Nong Bua Sa-at Subdistrict, Bua Yai District, Nakhon Ratchasima province: Konga.

Framework and theory of 3 Dimensions of Folklore of Kingkeo Attagara were applied for this research study. The dimensions of folklore of Kingkeo Attagara refers to the arrangement of folklore contents into a new frame in order to add the study viewpoint reflecting the key concept by covering content of individual, secularism and transparent to transcendence. However, this conceptual framework of folklore methodology of Kingkeo Attagara focuses on 3 Dimensions of folklore including 1) dimension of person, 2) dimension of society and culture, and 3) dimension of mythology or transcendence. In addition, the theoretical frame work of Functionalism which is theory of anthropology was also used for analyzing the roles of Thai folk play Konga.

The results of the study were as follows.

Thai folk play at Nong Bua Sa-at Sub-district, Bua Yai District, Nakhon Ratchasima province. : Konga, reflects the viewpoint of folklore methodology in 3

dimensions were 1) dimension of individual, 2) dimension of society and culture, and 3) dimension of mythology or transcendence as follows.

1. Dimension of individual. Thai Folk play called Konga reflected the dimension of individual that human beings have survival instinct; they need physical and mental responses. Thai folk play Konga is a kind of recreation activity to bring happiness, fun, joy, and relief to people joining those folk plays; as singers, musician, dancing performers, or even the audiences. Apart from having succeeded in aspect of basic needs of human beings, folk play Konga also reflected individual thoughts in aspects of emotions, feeling, belief, value and recreation, and being observant of surrounding thing or environment.

2. Dimension of society and culture. Thai folk play Konga reflected the dimension role of society and cultures variously such as the roles of living together in society, enhancing unity in society, promoting mental and physical healths, being used for welcoming official guests, and recreation activity in local merit making events for example year festival and Songkran festival.

3. Dimension of mythology / transcendence. According to the analysis of lyrics of folk play Konga, it was related to the pattern or archetype linking to dimension of Mythology in aspect of dancing postures and singing, music in Natya Shastra bible of **Bharata Muni** which is an ancient Indian bible, and related to Triphumi Kta which is an ancient Thai in Sukhothai period. Dancing postures of Thai folk play Konga are simple but hidden with “type” or archetype from 2 Mythologies; as in the content and perceived by villagers that patterns or forms of singing, dancing and music performing were all from gods living in the heaven.